

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС

вибіркова навчальної дисципліни

Міжнародно–правові механізми захисту прав людини

рівень вищої освіти бакалавр

галузь знань 08 «Право»

спеціальності 081 «Право»

освітньо-професійної програми «Право»

Силабус навчальної дисципліни “Міжнародно–правові механізми захисту прав людини” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань: 08 «Право», спеціальності: 081 «Право», за освітньо-професійної програмою «Право».

Розробник: Булавіна Світлана Євгенівна, доцент кафедри теорії та історії держави та права, к.істор.н.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 2 від 20 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри: _____ (Яцишин М. М.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
денна форма навчання	Галузь знань-08 право	Вибіркова
	Спеціальність-081право	Рік навчання 3-ий
	освітньо-професійна програма-право	Семестр 4-ий
	освітній рівень - бакалавр	Лекції <u>26 год.</u>
Кількість годин/кредитів <u>150 /5</u>		Практичні (семінарські) <u>30 год.</u>
		Самостійна робота <u>84 год.</u>
		Консультації <u>10 год.</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Форма контролю : залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Викладач	Булавина Світлана Євгенівна
Науковий ступінь	кандидат історичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри теорії та історії держави і права
Профайл	justice@vnu.edu.uaБулавинаСвітлана Євгенівна
Телефон	+380677365055
e-mail	sbul16@ukr.net
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожного вівторка о 13.25-14.45, аудиторія В-123
Сторінка курсу в Moodle	http://194.44.187.60/moodle/

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

“Міжнародно–правові механізми захисту прав людини” є методологічною, світоглядною дисципліною, значення якої у системі юридичної науки зумовлено універсальною системою знань про права людини та юридичні гарантії їх забезпечення. У межах дисципліни “Міжнародно–правові механізми захисту прав людини” досліджуються міжнародні та національні механізми захисту прав людини, які

мають важливе значення для правової та інших систем суспільства та юридичної науки.

Формат проведення дисципліни: очна серія та дистанційно на платформі moodle лекцій і практичних занять, самостійна робота студентів, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань. Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Під час сесії формат очний.

2. Постреквізити

Дисципліна “Міжнародно–правові механізми захисту прав людини” служить необхідною передумовою для всієї системи вищої освіти, теоретичною основою сукупності знань та умінь, що формують відповідний рівень загального світогляду студента.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни є вдосконалення знань студентів щодо сучасних механізмів захисту прав людини, які мають методологічне значення для юридичної науки та юридичної практики; акцентувати увагу студентів на складних теоретичних та практичних проблемах історії виникнення, та розвитку прав людини і механізмів їх захисту; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; допомогти студентам в опануванні системою міжнародних та вітчизняних механізмів захисту прав людини.

Завданням вибіркової навчальної дисципліни “Міжнародно–правові механізми захисту прав людини” є: з’ясування основних особливостей міжнародних механізмів захисту прав людини; творче засвоєння нормативно-правових актів у сфері забезпечення та утвердження прав людини; ознайомлення з основними інституціями та, як свобода вираження поглядів, Право на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції, право на власність та заборона дискримінації, право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту тощо, аналізувати практику Європейського Суду з захисту прав людини, щодо розгляду конкретних справ та акцентувати увагу на значенні прийнятих ним рішень.

4. Результати навчання (Компетентності)

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми:

Інтегральна компетентність: здатність і готовність особи розв’язувати задачі і проблеми у галузі права із поглибленим рівнем знань та вмінь, достатніх для вирішення проблемних професійних завдань у сфері нормотворчої діяльності, охорони та забезпечення прав і свобод людини тощо.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

5. Структура навчальної дисципліни

Спеціальність: 081 «Право» - денна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек	Пр.	Кон.	С.р.
1	2	3	4	5	6
ЗМ – 1					
Загальні положення міжнародно-правового механізму захисту прав людини.					
Тема 1. Загальні положення та поняття механізму захисту прав людини		2	2		10
Тема 2. Захист прав людини у рамках ООН		2	2	1	10
Тема 3. Захист прав людини в Європі		2	2		10
Тема 4. Інші регіональні системи захисту прав людини		2	2	1	10
<i>Разом за змістовим модулем – 1</i>		8	8	2	40
ЗМ – 2					
Міжнародно-правові гарантії прав людини. Практика Європейського Суду з прав людини					
Тема 5. Право на життя.		2	2	1	5
Тема 6. Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання		2	2	1	5
Тема 7. Право на свободу та особисту недоторканність		2	2	1	5
Тема 8. Право на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції		2	2	1	5
Тема 9. Свобода думки совісті та релігії		2	2	1	5

Тема 10. Свобода вираження поглядів. Свобода брань та об'єднання		2	2	1	5
Тема 11..Право на власність та заборона искримінації.		2	2		5
Тема 12. Право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту		2	2	1	5
Тема 13.Правомірне обмеження прав людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини під час надзвичайного стану, становища та ситуації		2	6	1	4
Разом за змістовим модулем– 2		18	22	8	44
Усього годин	150	26	30	10	84

6.Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота планується як форма навчання, що має на меті надання допомоги у вивченні запропонованої літератури, у пошуках відповідей на проблемні питання курсу, оволодінні практичними завданнями курсу. Ця форма роботи є основною для студентів.

Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу по кожній темі та оцінюється викладачем індивідуально (відповідно до табл. “Розподіл балів за модулями”).

IV.Політика оцінювання

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є система Moodle.

Перездача тем можлива до останнього практичного заняття відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123) .

Оцінювання роботи студента

Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацією навчання, зокрема, на платформі Moodle.

На практичних заняттях студенти, відповідно до вказівок викладача, можуть відповідати усно, доповнювати основні відповіді, готувати письмові відповіді на окремі питання, виконувати тестові та творчі завдання.

Шкала оцінювання роботи студента на практичних заняттях:

(див. табл. “ Розподіл балів за модулями“).

незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

добре –питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки;

Шкала оцінювання модульних контрольних робіт : виконується у системі moodle–комп'ютерне тестування (див. табл. “Розподіл балів за модулями”). У разі, якщо студент не з'явився на модульну контрольна робота, вона не перездається.

Критерії оцінювання Правове ЕСЕ:

Згідно з навчальним планом, з дисципліни“Міжнародно–правові механізми захисту прав людини””для студентів передбачено **Правове ЕСЕ**. Виконання ЕСЕ сприяє поглибленому вивченню предмета студентами і є однією з важливих форм перевірки їх знань та виконується студентами у системі moodle і оцінюється викладачем індивідуально (відповідно до табл. “ Розподіл балів за модулями“).

Строки виконання: у другому семестрі – на останнє практичне заняття.

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи курс «Міжнародно-правові механізми захисту прав людини», студент погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності студентом передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедалайнів та перекладання

Практичні заняття проводяться з основних, найбільш важливих тем та розділів. На основі активної форми навчання закріплюється теоретичний матеріал, навички та уміння, творчі здібності, формується психологічна готовність до майбутньої юридичної діяльності.

Пропущені без поважних причин(з поважних причин) практичні заняття, оцінюються на нижчу оцінку (60% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності) перекладаються або усно шляхом відповіді на всі питання практичного заняття ,або у системі moodle. Практичне заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо немає документального підтвердження поважної причини відсутності (довідка, повістка тощо). За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи студента на практичних заняттях(див. табл. «Розподіл балів за модулями»).

Пропуски на практичних заняттях та негативні оцінки можуть бути перездані до останнього практичного заняття.

V. Підсумковий контроль

МКРпроводиться на платформі Moodle. Максимальна кількість балів, які можна отримати на заліку – 60. Перша та друга відомість у системі Moodle, а комісійна – усно шляхом опитування по питаннях, викладених в залікових білетах, які складається з трьох питань. Максимальний результат виконання залікового завдання оцінюється в 60 балів:

45-60 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності;

30–44 балів передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів.

15-29 балів передбачає наявність знань лише основної літератури, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності;

1 – 14 балів передбачає неповні знання студента основної літератури; студент лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна;

0 балів - студент не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в достатньому обсязі для подальшого навчання.

Бали, отримані на заліку (ПК), додаються до балів, отриманих на практичних заняттях та балів, отриманих за ЕСЕ – (ПО.)

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності та залікову книжкумагістра.Заповнена та оформлена відомість обліку успішності

повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем. У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, магістр обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

Залік проводиться у системі moodle.

Питання на залік (3 відомість):

1. Виникнення та розвиток міжнародно-правового співробітництва в галузі прав людини.
2. Основні права людини і громадянина. Міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини.
3. Поняття та співвідношення прав людини і прав громадянина.
4. Історія розвитку концепції прав людини. Теорія трьох поколінь прав людини.
5. Соціально-правовий механізм захисту прав людини і громадянина.
6. Становлення та розвиток філософської та правової думки про права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні та сучасних зарубіжних країнах.
7. Міжнародні стандарти прав і свобод людини та громадянина.
8. Принцип реальності прав і свобод людини та громадянина.
9. Поняття прав і свобод людини та громадянина та їх класифікація.
10. Політичні права і свободи людини та громадянина.
11. Економічні права і свободи людини та громадянина.
12. Соціальні права і свободи людини та громадянина.
13. Культурні права і свободи людини та громадянина.
14. Сімейні права і свободи людини та громадянина.
15. Духовні права і свободи людини та громадянина.
16. Права дитини – основа функціонування інституту прав і свобод людини і громадянина.
17. Інститут омбудсмена в системі захисту прав і свобод людини та громадянина.
18. Загальна декларація прав людини – основа формування інституту прав людини та громадянина у правовій державі.
19. Роль статуту організації об'єднаних націй у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.
20. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р. в системі захисту прав та свобод людини та громадянина.
21. Механізм контролю за захистом прав, визнаних у Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права 1966 р.
22. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р. в системі захисту прав та свобод людини та громадянина.
23. Міжнародно-правовий захист прав біженців.
24. Міжнародно-правовий захист прав жінок.
25. Діяльність Комісії ООН з питань становища жінок у захисті прав і свобод людини та громадянина.
26. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок 1979 р.
27. Міжнародно-правовий захист прав дітей.
28. Конвенція про права дитини 1989 р. та її роль у механізмі захисту прав дітей.
29. Поняття і види міжнародного контролю за захистом та здійсненням прав і свобод людини та громадянина.
30. Діяльність Верховного комісара ООН з прав людини у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.
31. Діяльність Міжнародного суду ООН у механізмі захисту прав людини.
32. Діяльність Міжнародного кримінального суду у сфері захисту прав людини.
33. Діяльність ОБСЄ щодо визначення міжнародних стандартів захисту прав

людини.

34. Рада Європи та її інституційні органи в механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.

35. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., як гарантія захисту прав та свобод людини та громадянина.

36. Захист прав і свобод людини та громадянина в Європейському Суді з прав людини.

37. Склад, повноваження та юрисдикція Європейського суду з прав людини як інституту захисту прав і свобод людини та громадянина.

38. Суб'єкти звернення до Європейського суду з прав людини..

39. Захист прав громадян України Європейським судом з прав людини.

40. Європейська соціальна хартія (переглянута) та Європейський комітет з соціальних прав у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.

41. Міжамериканська система захисту прав людини.

42. Міжамериканська комісія з прав людини у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.

43. Американська конвенція про права людини у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.

44. Міжамериканський суд з прав людини у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.

45. Африканська система захисту прав людини.

46. Африканська концепція прав і свобод людини та громадянина.

47. Африканська Хартія прав людини і народів у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.

48. Африканська комісія з прав людини і народів у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.

49. Африканський Суд з прав людини і народів у механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина.

50. Переваги та недоліки системи міждержавних скарг і повідомлень як елементу механізму захисту прав і свобод людини та громадянина

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90-100	Відмінно
82 - 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 - 59	Незадовільно

Розподіл балів за модулями

Поточне оцінювання М-I 40б.	moodle 3М -1	moodle 3М -2	moodle ECE	Сума
	1пр.з.-2б. <i>moodle</i>	1пр.з.-2б. <i>moodle</i>		
	2б.х7пр.з=14б.	2б.х8пр.з=16б.	10б.	100б.
Підсумковий контроль М-II 60б.	-60 б. <i>(комп'ютерне тестування)</i> <i>moodle</i>			

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси.

1. Анцупова, Т. Забезпечення послідовності прецедентного права Європейського суду з прав людини: роль Великої палати. Право України. 2013. № 10. С. 162-170.
2. Базов О. Реалізація права на свободу вираження поглядів та свободу мирних зібрань у контексті юрисдикції Європейського суду з прав людини . Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2016. № 1. С. 26-31.
3. Битяк, Ю. Права і свободи людини в умовах глобалізації. Філософія права і загальна теорія права. 2013. № 2. С. 80-93.
6. Борьба с терроризмом и защита прав человека : Руководство. БДИПЧ ОБСЕ, 2009. 312 с.
7. Волкова, Л. Обмеження в реалізації права на мирні зібрання відповідно до ст. 11 Конвенції про захист прав людини і 15 основоположних свобод. Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. 2015. № 3-4. С. 59-67.
8. Горобець, Н. Г. Огляд стану виконання рішень Європейського суду з прав людини в контексті захисту права власності. Часопис Київського університету права. 2015. № 1. С. 293-299.
9. Горобець, Н. Г. Поняття та сутність права власності в контексті Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини. Часопис Київського університету права. 2014. № 4. С. 307- 312.
10. Дрьоміна-Волок Н. В. Концепція расової дискримінації у міжнародному антидискримінаційному праві: монографія. Одеса : Юрид. літ., 2015. 540 с.
11. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. / Т.І.Дудаш.- 3-тє видання, стереотипне.-К.: Алерта, 2016.- 488с.
12. Ільченко, І. Звернення до Європейського Суду з прав людини як спосіб захисту права власності. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 6. С. 14-18.
13. Мукан Б. С. Реформування інституту Уповноваженого України у справах Європейського суду з прав людини: державно-управлінський ... основні періоди реформування національних органів у справах ... HumanRights / В. Мукан // Evropský politický a právní diskurz. – 2016. – №3 (6). – Р. 66–74
14. Новіков Д. В. Гарантії захисту права власності у практиці Європейського суду з прав людини. Європейські перспективи. 2016. Вип. 2. С. 92-98.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Комітету з прав дитини. URL:

<https://www.ohchr.org/en/hrbodies/crc/pages/crcindex.aspx>

2. Офіційний сайт Комітету проти катувань. URL:[https://www.ohchr.org/EN/HRBodies CAT Pages/CATIndex.aspx](https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CAT/Pages/CATIndex.aspx).
3. Офіційний сайт Комітету з прав інвалідів. URL:<https://www.ohchr.org/ru/HRBodies/CRPD/Pages/CRPDIndex.aspx>
4. Офіційний сайт Ліги Арабських Держав. URL:lasportal.org.
5. Офіційний сайт Міжамериканського суду з прав людини. URL:<http://www.corteidh.or.cr>.
6. Офіційний сайт Міжамериканської комісії з прав людини. URL:<http://www.oas.org/en/iacbr>
7. Офіційний сайт Міжнародної гуманітарної комісії зі встановлення фактів. URL: <http://www.ihffc.org>.
8. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL:<http://www.icc-cpi.int>.
9. Офіційний сайт Міжнародного Комітету Червоного Хреста. URL: <https://www.icrc.org>.
10. 22. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.un.org/ru/icj/>.
11. 23. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол). URL: <http://www.interpol.int/>.
12. 24. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: [https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm](https://www.ilo.org/global/lang-en/index.htm)
25. Офіційний сайт Організації Американських Держав. URL: <http://www.oas.org/en/default>.
26. Офіційний сайт Організації з безпеки та співробітництва в Європі. URL: <http://www.osce.org/>.
27. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://www.un.org/ru/>.